

Előfizetési árak:
 Éves ár 8 kor., féléves 4 kor.,
 negyedéves 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Iratdíjak megrakott árak szerint.
A lap megjelenik minden vasárnapon.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
Kiadóhivatal: István-utca 9.
 ha a lap anyagi részét illető köz-
 lemények az előfizetési penzre küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PEST MEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

Ujpest, október 15-én.
 „A bizodalom az emberi kebelnek
 legszebb, leggyengébb virága. Igazság
 és nyíltszívűség hozzák létre. Szeretet
 és türelem táplálják. Csak az idő fej-
 heti ki fakadó bimbóját!”

Deák Ferencznek e nyönyörű mon-
 dása jutott eszünkbe most, a midőn szü-
 letésének száz éves fordulóját készül
 megünnepelni az ország.

Eszünkbe jutott pedig azért, mert
 ama negyedszázad alatt, a mely sirbolt-
 jának fehér köveit megbarnította, az
 igazság és nyíltszívűség forrása any-
 nyira kiapadt, a szeretet melege, a tü-
 relem anynyira megfogyatkozott na-
 zánkban, hogy a bizodalomnak még a
 rügyeit sem képes felfedezni kutató
 szemünk s így nincs mit bimbóvá
 fakasztani az időnek.

Eszünkbe jutott azért, mert a ma-
 gyar törvényhozó testületben még ma
 is, egy negyedszázad elmúltával, *üres*
az a hely, a melyet az a Deák Ferencz
 foglalt el, a ki igazságos, nyíltszívű és
 türelmes volt felfelé és lefelé, szerette
 hazáját és fejedelmét s a ki iránt teljes

bizalommal viseltetett a király és a
 nemzet?

Gondoljunk október hó 17-én arra
 az üres székre, gondoljunk születésnap-
 jának századik évfordulóján — Deák
 Ferenczre.

Ezt a napot a magyar nemzertnek
 háladatos kegyelettel kell megülnie. Or-
 szágra szóló nagy ünnepre nincsen szük-
 ség, mert az országos ünnepek lármája
 nem illik annak az embernek az emlé-
 kéhez, a ki életében is csak „polgártár-
 sai bizalmában lelte egyetlen jutalmát.”

Idézzük fel ezen a napon Deák Fe-
 rencznek emlékét a mi lelkünkben.
 Tiszta és nemes az emlék, mint a teu-
 gerszem kristályvize, melynek csodála-
 tos mélységét látó szemünk meg nem
 láthatja.

Deák Ferencz nem tartozik azok
 közé, a kik a távolsággal nőnek, sem
 azok közé, a kik a távolsággal összetör-
 pülnek. Az erkölcsi nagyság minden
 időnek szól, még pedig egyformán szól,

Az a nemzedék, mely napról-napra
 szemtanuja volt a „haza bölese“ szerep-
 lésének, nem látta őt kisebbnek s az
 utána következő nemzedék nem láthatja
 őt nagyobbak. Alkotása, művei, mint
 minden emberi alkotás, ki van téve a
 mulandóságnak és változandóságnak.—
 Nem volt még államférfiu, a ki örök
 időkre szólóan tudott volna valamit al-
 kotni, ámde az olyan ember, a ki szá-
 dekában és cselekedeteiben egyformán

tiszta és nemes volt, a ki nyilvános
 pályafutásának minden pillanafában ön-
 magához hű tudott maradni, a kit nem
 bódított el a dicsőségnek vágya, a ha-
 talomnak szertelensége: az késő száza-
 dok ítélőszéke előtt úgy áll, mint ker-
 társai előtt állott.

Deák Ferencz olyan időben
 az ország sorsát, mikor a legh-
 sabb elmék is tétova haboztak,
 bölcsességére volt szükség, hogy a
 zet hajója örvénybe ne süllyedjen, h
 a nemzet nagy örökségét, az alkotmá-
 meg tudja őrizni.

A száz év, mely Deák Ferencz szüle-
 tése óta eltelt, hazánk történetében há-
 rom korszakot ölel fel; az első a vaj-
 dás és forrongás korszaka, a második az
 elnyomatásé, a harmadik az előre törő
 küzdelemé. Deák az elsőnek komoly har-
 czosa, a másodiknak vigasztalója, a har-
 madiknak megindítója volt.

Mikor a küzdőtérre kilépett, éppen
 olyan szerény és igénytelen volt, mint a
 mikor nagy munkáját bevégeztés módja
 lett volna arra, hogy rangot és kitün-
 tető állást tetszése szerint válasszon
 magának.

Ez a polgári nagyság, melynek má-
 sát a lefolyt ezredévek történetében
 csak elvétve találjuk.

Deák Ferencz emléke legyen drága
 annak a nemzedéknek, melyet a nagyok

Deák Ferencz szelleméhez!

írta: *Goál Mózes.*

Ha meg-megtépi szenvedés viharja,
 A nemetszív a multban lel vigaszt;
 Egünkét újra vészfelhő takarja,
 Uj kín sok régi sebből vért fakaszt.
 Hitünk megrendül, kételyünk fölébred:
 Méhed mi gyászt fogan komor jelen?
 Egymásra törnek: tiszta linc s önérdék,
 Fájó, viszás nekünk e küzdelem.
 Egy érez-szoborhoz el zarándok-utra,
 Hitünk forrása hadd buzogjon újra!

Hozzád jövünk, te „bölese a hazának”,
 Mint egykoron a bus kételkedők
 Tévelygő útján a vak éjszakának,
 Hited legyen: hitünk, erőd; erőnk,
 Hívságos volna kérkedő beszédünk,
 — Nagy lelked a tömjéntől idegen —
 Önvád keserve, mit e perczben érzünk,
 Hogy nem csüngöttünk jobban hiteden;
 Két emberöltő nagy határkövénél
 Bűnbánó lelkünk ime hozzád békél.

Nyitott könyv életed, a bölcsességnek
 Szent könyve az: igazsághirdető,
 Mit abba véstek fényes, gyászos évek:
 Nekünk a *mult*, a *jelen* és *jövő*.
 Mind a mi nagy, dicső és szent minékünk,
 E könyvben híven följegyezve áll:
 Fényes küzdelmünk, gyászos szenvedésünk
 Nyomában a félelmes tetszhalál,
 Hitünk, türelmünk, újra támadásunk,
 Jövőt megváltó örök igazságunk!

Ott harezolál a mi k jogiért,
 Onzás szennyétől a zta kebeled,
 Terhed viselted, mit önkényt reá mért,
 A nemzet- és szabadságszeretet.
 És századoknak bástyáit ledöntve,
 A diadalnak mámore között,
 Bölcs lelked, mint az igazságnak őre
 Gondokban aggva híven őrködött.
 Elméd, miként a napnak tiszta fénye
 Világot vet igazság ösvényére.

Igazság, ó te voltál neki minden:
 Erő, vigasz, remény, hit, öntudat!
 Es összetört e dönthetetlen szirten
 Gyűlölség, vád, tisztatlan indulat.
 De felzugott a harezok zivatarja
 Dicsőség mámorával fényesen,
 Országot dúló rémes forgatagja
 Végig separt a küzdő nemzetben.
 A bölcs szívére sejtelen borult rá,
 Aggó keserve könnyét titkon ontá.

És elzugott a harezok zivatarja:
 Czikázó villámfény: a győzelem . . .
 Vak éj utána. . . s honfivér patakja . . .
 Valóra vált a néma sejtelen.
 Megásott sirnál tört szívével zokognak,
 Kik vérüket ontották, a nagyok . . .
 Mértéke hol van ilyen fájdalomnak?
 Ó, volt-e nemzet még ily elhagyott?
 Megtörve már az égi hitnek szárnya . . .
 Van-e ki hisz még a feltámadásba?

Ó hitt. Nagy multnak s diestelen jelennek
 Szemfödélén im napsugár tör át,
 Szabadsághősök sírjukból kikelnek,
 S együtt virrasztják a „nagy éjszakát”.
 Ó hitt az eltírott jog erejében.
 — A melyet zarnok köny csak megaláz; —
 A szenvedésnek tisztító tüzeiben,
 — Mely összéb forraszt, de meg nem gyaláz
 Elveszhet minden, ha tombol a gázság.
 Nem veszhet el, csak szenved az igazság!

„Türjük, mit türni átokul szakadt ránk,
 Reméljük, mit remélni van jogunk,
 Kik multjukat kis hittel megtagadják,
 Jaj szóval hadd sirassák nyomoruk.
 Mi türünk. . . várjunk néma büszkeséggel,
 Viseljük a „makaesség” bélyegét,
 Aldozunk könnyel, szenteljük meg vérrel,
 Várjuk el a világ ítéletét.
 Feladni azt, miért a hősök éltek,
 Meggyilkolása önnönéletünknek.

„Hűségünk ára nem lehet ajándék,
 Melyet kioszt hatalmasok kegye;
Jog, törvény, eskü szent nekünk, nem árnyék,
 Melyet a fény játszín reánk vete.
 Szabad volt mindig ez a büszke nemzet;
 A trónemészto harezok közepett
 Esküt rajongva s nem hívalgva zengett
 Királyáért ó, hány elvérezett!
 Törvény, igazság: a mi sziklavárunk
 Add vissza nekünk régi alkotmányunk!

Minő esodás a bölcsesség hatalma!
 Lázongó, forró vért lecsendesít,
 Fájó keservnek árját megapasztja,
 Táplálja a nemzet reményeit.
 Megmozdul a szív annak kebelében,
 Kinek a milliókon hatalma van;
 A bölcsességnek diadalma lészen
 A nemzetszenvedésért jutalom.
 Felépül várad régi büszkeségünk,
 Hitünk buzog: „ó élünk, újra élünk!”

Feledve minden. Öröm szent hevétül
 Megteljesül a honfiu kebel,
 Király szíve a nemzetéhez békül
 S a két szív végre *együtt* ünnepel.
 „Szabad nemzetnek koronás királya,
 Trónod alapja a mi hű szívünk,
 A szenvedések próbáit megállva,
 Tisztább és szentebb a mi örömlünk,”
 De hol van ő, a nemzet hű vezére,
 Ót várjuk, őt a nemzet ünnepére. . .

példája van hivatva munkabíróvá, lelkesé, elveikhez hű férfiakká nevelni.

Deák Ferencz szelleme szállja meg a magyar nemzet vezérlő tagjait, összes fiait, az ő jósa, emberszeretete, a közjóért önzetlenül való munkálkodása legyenek az erények, melyek lelkesítik s komoly, nagy ésszent ezélok megvalósítására sarkalják.

Deák Ferencz emléke idézze vissza apostoli királyunk emlékezetébe a haza bölcsének ama husvétii ezékkét, a mely Schmerling idejében felvilágosította elméjét s felmelegítette atyai szívét, a mely cikkben Deák kimutatta, hogy azok a viszályok, melyek eddig Magyarország s Ausztria közt dultak, soha sem nálunk leltek gyökérüket, hogy a magyar alkotmány soha sem gyöngítette a birodalmat, hanem annak mindig erős támasza volt; hogy bölcs belátásával helyezze vissza régi jogaiba a magyar törvény s a magyar alkotmányt, mert válságos helyzetünkben sohasem az osztrák államférfiak, hanem mindig a koronás király volt segítőnk és védőnk!

Igen, emlékezzünk vissza mindnyájan, nemzet és király, törvényhozók és államférfiak, világiak és egyháziak Deák Ferenczre s a legszebb, leggyengébb virág; a bizodalom, talán ujra kibajt a magyar ember kebelében!

Adómeztagadási indítvány — Pestvármegye közgyűlésén. Pestvármegye törvényhatóságának bizottsága f. é. október hó 12-én tartott közgyűlésén tárgyalta Kossuth Ferencznek adómeztagadási indítványát, mely a következőleg hangzott:

„Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatósága kimondja, hogy az országgyűlés részéről meg nem szavazott adók beszedését a hatósága alatt álló városok és községek tisztviselőinek megtiltja.“

Az indítvány elfogadása mellett szöval-

Nem látjuk őt az ünneplők sorába,
Főlkent királyja jobbján, nines sehol,
Hová a kegynek eljut búvsugára. . . .
A műve kész, a művész elvonul.
Nagy lélek! Ó mily tiszta ragyogásod!
Példátlannul nemes honszeretet!
Leróttad a hazának tartozásod,
S jutalmad a szivedben érezed,
És millióknak hála-imádsága
A Deák szíve dobogása.

Hősök, királyok, költő óriások,
Babérotokból adjatok neki,
A ti elmétek, a míg nagyra látott
A hír maszlagját lévvel epedő;
Előttetek térdelt a bámulóknak
Hozsannát zengő szolgaserege,
Virágcsót az utatokra szórtak,
Csordultig a diésőség serlege. . . .
Deák Ferencznek nem volt semmi vágya:
Szabad legyen és boldog hazája.

Polgár maradt, midőn vetétkedő láz
Sok fényes elmét ejt korán rabul,
S a nyelge hívság, melyet szent ezél álézáz,
Sállangos ezímet esd korlátlanul.
Ember maradt, kibén a tiszta jószág
Mélységes forrása buzg szüntelen;
S a szenvedő, az üldött nyomoruság
E forrásnál, remélve megpihen,
Az örvendővel ki együtt örültél,
Nagy szív, hány fájó könnyet letörültél!

Hozzád jövénk, te bölcs, igaz, nagy ember,
Tépett szívünkben bánatot hozunk,
Jövönkre nézünk kínzó félelemmel,
S könnyünk kiesordul, míg imádkozunk:
„Terjessz“ fölénk nagy lelked égi szárnyát,
Hlessse meg elménket szellemed,
Hogy a kik őrzik nemzetednek álmát,
Nehéz időkben földidézzenek;
Hallgassanak a bölcs intő szavára;
„A ezél csak egy — a nemzet boldogsága.“

tak Holló Lajos, Pronai Dezső báró, elvetését javasolta Kégl Jónás dr. és Freysinger Lajos. Az utóbbi sajnálattal jelenté, hogy nem járulhat hozzá Kossuth Ferencz indítványához. „A magyar állam háztartását —ugymond— megállítani nem lehet semmiféle obstrukcióval. Nem a párt, hanem a magyar állam érdekében beszél. Nem akarja ennek az eljárásnak rontó hatását a nép közé bevinni. Mert a nép lassanként azt hiszi, hogy adót nem kell fizetni; a végrehajtó azonban majd megjön s a nép anyagilag tönkre lesz téve. Hosszasan fejtegeti az obstrukció helytelen irányba való terelődésének káros hatásait, miközben nagy zaj támadt s éljenzték Kossuth Ferenczet. Freysinger különösen arra fektet súlyt, hogy a kisebbségnek sohasem szabad megállítani az államélet rendes menetét. Kossuth Lajosnak is az volt a főelve, hogy sokkal nagyobb hiba el nem menni a végézig, mint tulmenni a végézőn. Ma még nem jött el az ideje a végső ellentállásnak, tartasuk ezt a ekkorra, a midőn esetleg az erőszak fog jönni. A esőndes munka elvégzi azt, a mit erőszakkal, el nem lehetett végezni. Az indítvány nem felel meg a törvénynek, mert az nem szól az önként fizetett adókról; az indítvány elfogadása bonyodalmaikat okozna, főlöské, az ügyet előbbre nem viszi s így kéri a mellőzést.

Beniczky Ferencz főispán elrendelvén a névszerinti szavazást, az indítvány mellett 116, s ellene 122 bizottsági tag szavazott, s így Kossuth Ferencz indítványát a közgyűlés 6 szótöbbséggel elvetette.

Beniczky Lajos alispán felköszöntője. Pestvármegye közgyűlése után a vármegyei tisztviselők lakomát ültek az országos kaszinóban. A lakomán Beniczky Lajos alispán a következő nagyjelentőségű beszéddel köszöntötte föl tisztviselő társait:

Tisztelt tisztviselőtársaim!

A mai súlyos viszonyok között indokoltan látom, hogy hozzátok, tisztviselőtársaimhoz forduljak. Egy sötét kép áll előttem, melynek árnyéka folyton kísért, egy bizonytalan jövő, mely teljes erőnk tömörülését teszi kívánóssá. Köztudomású tény, hogy a múltban vádak emeltettek a kormány ellen, hogy az ország abszolutizmusba kergettek s most, alig pár év múlva, épp az ellenzék, mely akkor a miatt támadólag lépett fel, most maga kijelenti, hogy inkább egy őszinte abszolutizmus uralkodjon, mint a jelenlegi szabadelvű kormány. E helyzettel szemben, mint mondám, kötelességünk az ősszetartás s ha bekövetkeznék is a jelzett állapot, melytől óvjon minket a mindenható, nekünk kötelességünk vármegyénk, az ország és a nemzet érdekében helyünkön maradni, nehogy kitegyük az országot egy beláthatatlan kimenetelű bonyodalomnak és a a mostani közigazgatási hatalmat a mi lemondásunkkal bizonytalan s megbizhatlan, esekély tapasztalattal bíró egyéneknek engedjük át. S bár lehet, hogy ez által a hazafiatlanság vádjával fognak bennünket illetni, meggyőződésem mégis az, hogy jobb szolgálatot teszünk, ha helyünkön maradunk s őrt állunk, mintsem hogy lábunk alul ki hagyjuk siklani a szelajt. Tehát írtam poharam a tisztviselői kar ősszetartására és egyetértésére. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

Az alispán ezen pohárköszöntője a jelenlevőkre mély benyomást tett.

H I R E K.

— Pestmegye közgyűlése. F. é. október hó 12-én és 13-án tartotta meg Pestvármegye rendes őszi közgyűlését, mely iránt oly nagy

volt az érdeklődés, hogy még a karzatokat is elfoglalta a közönség. Az érdeklődést, Kossuth Ferencznek az adószedés megtagadására vonatkozó indítványa keltette föl, amelynek sorsáról lapunk más helyén szövalunk. A közgyűlés különben az alispáni jelentés meghallgatása után az alsó dabasi járás főszolgabírójává ifjabb Teszary Lászlót és szolgabíróvá Meskó Rudolfot választotta még s a napirend letárgyalása után a vármegye 1904-évi költségvetését 598, 858 K 25 fillér bevételi és kiadási összegben állapította meg.

— A honvédtisztek és az állami tisztviselők fizetésének leszállítása. Biztos forrásból értesülünk, hogy a m. kir. honvédtisztek 20%-kal, az állami tisztviselők pedig 40%-kal kevesebb fizetést kapnak f. é. november hó 1-én. A 20 és 40%-kos levonást az ex-lex-el s az adók be nem folyásával indokolja meg a kormány. Nagyon természetes azonban, hogy az ex-lex megszünte után az így levont összegek a honvédtiszteknek és államtisztviselőknak megfognak téríttetni.

— A f. h. 17-én rendezendő első vallási és irodalmi estély műsora, tekintettel arra, hogy az ünnepegy Rákóczy emlékezetének van szentelve, a következő számokból áll: 1. Megnyitóbeszéd: tartja Geduly Lajos ev. lelkész. 2. Rákóczy-induló: zongorán négy kézre előadja: Dr. Ugró Gyuláné és Geduly Lajosné. 3. Rákóczy-hoz: költemény szövalja Batizfalvy Elza a népszínház tagja. 4. Kurucz-ábránd: ezimbalmon előadja Lederer Erzsike. 5. Rákóczy a szabadsághős: irta és felolvassa Kürthy György hírlapíró. 6. Kurucz-dalok: éneklő Kubinyi Imre, a budapesti Bethlen Gábor kör tagja, zongorán kíséri Konkoly Thege Elemér a Bethlen Gábor kör tagja. 7. Magyar cigánytáncok hegedűn előadja Hrebeczky József, zongorán kíséri Fessler Géza. 8. Magyar dalok: éneklő Batizfalvy Elza, zongorán kíséri Fessler Géza. 9. Kurucznoták és Rákóczy ébresztője, tárogatón előadja Gool Jenő, zongorán kíséri Hüke Kálmán. 10. Zárszó: tartja id. Benkovics Imre. — Az estély műsora valóban nagy műélvezetet ígér a nagyérdemű közönségnek és tekintve azt, hogy az ünnepegy Rákóczy emlékezetének van szentelve és hogy annak tiszta jóvedelme az ujpesti Kossuth szobor javára fordíttatik, remélhetők, hogy a minden szépért, jóért lelkesedni tudó közönség az estélyt meleg pártfogásában fogja részesíteni. Reméljük ezt a támogatást az ezután 4—5 havonként tartandó vallási és irodalmi estélyekre is, mert ezeken általánban a vallásosság, hitbuzgóság, hazaszeretet, erkölcsiség mintaképei, a történelem jelesei, a nagyok, az ősök fognak szemünk elé állíttatni részint rajzokban és elbeszélésekben, részint komoly leírásokban és művészi képekben, fűszerezve szebb költemények, dalok és zeneművek előadásával úgy, hogy minden estély nagy műélvezettel kecsesget. Ezen vallási és irodalmi estélyeken mindenki vallás- és felekezeti különbség nélkül részt vehet, mert nem egy vallásnak, vagy egy egyháznak, vagy felekezetnek a dolgai vitetnek a nagy közönség elé, hanem az általános vallási és hazai irodalmi szép jó és igaz minden vonatkozás nélkül az egyes vallásfelekezetekre. — Ez értelemben bizonyára mindenki szívesen fogadja az ujpesti ev. egyház szellemi vállalkozását és ezen estélyek remélhetőleg nem fognak pártolás hiányában beszűnttetni. Adja Isten hogy úgy legyen.

— A magyar butoripar remekei. A ki meggyőződést akar szerezni a magyar butoripar rendkívüli haladásáról és versenyképességéről: látogassa meg az ujpesti Rein Testvérek asztalos-műhelyét, illetőleg raktárát (Árpád-ut 111. sz.) s nézze meg azt a háló- és ebédlő szoba berendezését, a mely épen most készült el. A háló szoba butorzata szürkére páezolt jávor fából, mádarjávorfabetéttel — az ebédlő butorzata magyar diófából, modern stílusban, olyan gyönyörű rajz- és nemes ízléssel alkotott meg, hogy minden egyes darabja kifogástalanul remek s diésőségre válik nemesak az ujpesti, hanem az ország butoriparának is. A Rein testvérek bármikor szívesen fogadják a látogatókat, kik bizonyára gyönyörrel fogják szemlélni az anyagban és kivitelben egyiránt tökéletes butor-berendezést.

— Deák Ferencz emlékezte az iskolában. Wlasics Gyula közoktatás ügyi miniszter rendelete alapján az országos Deák

ünnepe napján, október 17-én, szombaton szünet lesz az ország valamennyi tanintézetében. Oktatás helyett ünnepélyek fognak tartani Deák Ferencz emlékeztére.

— **A „Magántisztviselők országos szövetségének újpesti köteléke”** e hó 11-én tartotta meg első rendes havi ülését az Újpesti takarékpénztár gyűléstermében. Az ülésben, — mely iránt igen élénk volt az érdeklődés, kimondatott, hogy a kötelék megkezdí működését. A kötelék legfontosabb feladatai közé sorozza a magántisztviselők érdekeinek védelmezését ami, pedig szükségessé teszi a tömörlést. Felhívja tehát ezennel mindazon újpesti magántisztviselőket, akik ezideig a szövetségnek nem tagjai, hogy belépésüket a kötelék titkárnál (Azéül Béla Újpest, Arpád-ut 3. sz.) jelentsek be. A tagsági díj egész évre 2 korona, ami oly elenyészően esekély, hogy semmiképpen sem képezhet akadályt még a legszegényebb sorsu alkalmazottnál sem a belépésre. Egyben felkéretnek a t. főnök urak, hogy belépésük által a szövetséget támogassák. Egyik főfeladata a köteléknek az állás-közvetítés országos szervezésben való közreműködés. Hogy e tekintetben is kellőleg képviselhesse a tisztviselőket érdekeit, felkéri a tisztelt cégtulajdonos urakat, hogy a megüresedett állások betöltésénél a kötelék közvetítését a titkár útján vegyék igénybe a tisztviselők pedig a tudomásukra jutó üresedésben levő állásokat a szövetség titkárnál azonnal jelentsek be, hogy annak betöltése iránt a kellő lépéseket megtehesse. Az állást elnyerni szándékozók ugyancsak a titkártól kapják meg az erre szükségelt nyomtatványokat s egyéb utbaigazítást. *Az állás-közvetítés teljesen díjtalan.* Elhatározta még a kötelék, hogy folyó hó 16-tól kezdve az összehívás fejlesztése céljából Újpesten Brück Hugó kör kávéházában minden péntek este 9 órakor társasösszejöveteleket tart, ahol a tisztviselők felmerülő ügyeiket megvitathatják. E hó 16-át ismerkedésül tűzte ki a bizottság, miért is örömmel látná ha a tagok teljes számban megjelenének.

— **Az Újpesti Katolikus Kör** f. hó 10-én sikerült társas-vaesorát rendezett Erkel Jenő és Rössel Nándor tiszteletére első sikerük alkalmából. Az első felköszöntőt Hóbert, Béla a kör elnöke mondotta az ünnepeltre buzditván őket, kitarásra s további munkálkodásra, poharát a jövő nagy sikerre ürité. Utána Andréjka József a kör titkára, majd Kolozsváry Gyula rendőrtanácsos s Illek Vincze esperes-plébános köszöntették fel az ünnepeltet, beleszövé a jelenlevő Erkel Gyula zeneigazgató érdemeit is, ki községünkben szerényen visszavonulva munkálkodik a zeneélet fejlesztésén, s kit buzgólkodva mindenütt ott találhatunk, hol ennek előmozdításáról szó van. A társaság élvezettel hallgatta Erkel Gyula zeneigazgató, valamint Erkel Jenő zongorajátékát, utóbbi „Masinká”-ból játszott részleteket s vig társalgás között maradt együtt jóval éjfél utánig.

— **A gyermek réme:** a vörheny Dr. Hédervári Soma községi orvos jelentése szerint járványszerűleg lépett föl községünkben. Ennek következtében az iskolák gondnokai *Illek Vincze* apátplébános f. hó 14-én ülésre hívta össze az egészségügyi bizottságot, amely valószínűleg az iskolák bezáratását fogja javaslatba hozni.

— **A beiratások eredménye az újpesti iparos-tanonez iskolákban.** A község által fenntartott iparos-tanoneziskolába 1903—4. évi tanfolyamra összesen 600 iparos-tanonez iratkozott be. *A női iparos tanoneziskolába* 75 leány növendék vétetett föl. Mindkét ipariskolában a növendékek száma tetemesen fölülmulja a múlt évi tanfolyam növendékeinek a számát.

— **Az újpesti ipartestület előjárása** október havi ülésén Polh Károly titkár az általa előterjesztett s a f. é. szeptember havára vonatkozó jelentésében a következő adatokkal számolt be: Munkaviszony 1420 esetben fordult elő, ebből iparos segédre 873 esik, iparos segéd munkába lépett 427, abból kilépett 225, munkakönyv kiadatott 130, ideiglenes igazolvány 12, tanonez szerződötetett, 39, felszabadult 11, havi ígtatási szám 246, panasz beadatott 34, ebből hivatalból elintéztetett 12. Pénztári jelentés

szerint havi bevétel 563 kor., kiadás 353 kor. 35 fill., kizárólag testületi összes maradvány 3482 kor. 23 fillér.

— **A nélkülözö gyermekeket segítő bizottság** most számol be múlt évi működésének az eredményéről s ennek folytán köszönetet mond mindazoknak, akik emberbaráti törekvéseiket támogatták, egyszersmind további pártfogásra kéri föl a nagyközönséget. A múlt évi segélymozgalom adatai a következők: A segélyezés céljaira összegyűlt 671 kor. 74 fillér. Kiadatott: 671 kor. 74 fillért. Meleg étellel 70 gyermek láttatott el, 11 iskola igazgató téli ruhát osztott ki. A bizottság élén Friedrich Vendel elnök, Bendász József jegyző, Liszer Ignác pénztárnok, Baumgartner Etelka, Benkovits Imre, Földes Károly, Greisinger István, Halápy János, Hevesi Vilmos, Imrich János, Józsa Dániel, Kiss Béla, Papp Mihály, Radoch József, Tyrman József, bizottsági tagok állanak s méhelyt a közlegő tél alkalmából a bizottság működését megkezdí: a részletes felhívását szét fogja küldeni.

— **Posta- és távirtdanövendékek felvétele.** A kereskedelemügyi minster a posta- és távirtdanövendékek felvételére megállapított határidőt ez évben kivételesen *október hó végéig* terjesztette ki. Ez idő szerint még 14 posta-távirtdanövendéki állás töltendő be a következő városokban székelő posta- és távirtdahivataloknál: Eger még 1, Fiume 2, Jászberény 1, Keeskemét 2, Losonez 2, Selmeczbánya 2, Szeged 1, Szolnok 2, Váz 1. Pályázhatnak azon magyar honoságu, 14 évesnél nem fiatalabb, 16 évesnél nem idősebb ifjak, kik a középiskolának legalább IV-ik, vagy ezzel egyrangú más iskola megfelelő osztályát sikerrel végezték, a magyar nyelvet szóban és írásban bírják, feddhetlen magaviseletűek, épek és egészségesek, mely feltételeket iskolai, születési, erkölcsi és közhatalosi orvosi bizonyítványokkal kell igazolni. Megjegyzetetik, hogy a növendékek a gyakorlati kiképzés első felében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban kincstári hivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 40 korona és a negyedik évben havi 50 korona napidíj-átalányt kapnak. Azok, a kik 18. éves életkoruk betöltése után a vizsgát sikerrel leteszik, *posta- és távirtdasegédtitestékké kinevezetésükig* mint segéd-tisztjelöltek kincstári posta-távirtda hivataloknál napidíjas minőségben nyerneik alkalmazást. Az ivenként egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott, sajátkezűleg irt folyamodványok, melyeknek a fentemlitett okmányokkal kell felszerelve lenniök, a budapesti m. kir. posta- és távirtdaigazgatósághoz ezimezve, legkésőbb 1903. évi október hó 31-ikéig annál a posta-távirtda hivatalnál *személyesen* nyújtandók be, melynél a pályázók gyakorlatra boesátlatni óhajtanak.

— **Nemzetközi labdarugó-mérkőzés.** Az „Újpesti Torna Egylet” ezidei működésének legkimagaslóbb eseménye lesz az a mérkőzés, a melyet az egyesület f. hó 18-án, vasárnap fog a népszigeti sporttelepen megtartani a „Gratzer Athletik und Sport-Club” csapatával. Ennek a mérkőzésnek híre már azon körülménynél fogva is, hogy ez a legelső nemzetközi jellegű mérkőzés Újpesten, másrészt pedig hogy ezen csupán főiskolai hallgatókból álló csapat a continens egyik legerősebb csapata, egyaránt nagy és érthető érdeklődést keltett ugy a sportkörökben, mint a sportkedvelő közönség körében is és így előreláthatólag fényes és előkelő közönség fogja a mérkőzést megnézni. Az „Újpesti Torna Egylet” vezetőségét, midőn ilyen nagy anyagi áldozatokkal járó mérkőzés tartását elhatározta, az a ezél vezette, hogy az újpesti sportkedvelő közönségnek egy valóban elsőrangú mérkőzést mutasson be, hogy így helyes fogalmat alkothasson az újpesti csapatok erősségéről és képességéről. Ez alkalommal a mérkőzésre való belépési díjakat az egyesület mérsékelten felemelte és így a 18-án tartandó nemzetközi mérkőzés beléptidija I-ső helyre 80 fillér, II. helyre 40 fillér lesz.

— **Teljes nappali távirtda és távbeszélő szolgálat.** Az Újpest 1. sz. m. kir. posta-távirtda hivatalnál (Templom-uteza) 1903. évi október 1-től kezdve teljes nappali táv-

irda és távbeszélő szolgálat rendeztetett be. E szolgálat április hó 1-től szeptember hó 30-ig! reggeli 7 órakor, október hó 1-től márczius hó 31-ig pedig reggeli 8 órakor kezdődik és esti 9 óráig egyfolytában tart.

— **A népfölkelők jelentkezése.** Az Újpesten tartózkodó népfölkelésre kötelezettek jelentkezési helye Újpest községháza; jelentkezési ideje f. é. október 28., 29., 30. és 31-ke. Nevezetesen október hó 28-án az újpesti illetőségűek, továbbá az idegenek közül az 1860—1867. évbéli születésűek. Október 29-én az idegenek közül az 1864. és 1865. évbéli születésűek. Október 30-án az idegenek közül az 1864. és 1863. évbéli születésűek. Október 31-én az idegenek közül az 1862. és 1861. évbéli születésűek. A jelentkezés kezdete mindenkor reggeli 9 óra. Jelentkezni tartoznak mindazon katonailag kiképzett népfölkelésre kötelezett egyének, a kik a közös hadsereg, haditengerészet vagy ezek póttartalékában avagy a esendőrségnél szolgáltak, továbbá az oly katonailag ki nem képzett népfölkelők, akik ajánlati (vörös) lappal vannak ellátva. Az a népfölkelő, aki a jelentkezést elmulasztja, kihágást követ el és 4 koronától 200 koronáig terjedhető, — behajthatlanság esetén megfelelő elzárásra átváltoztatható — büntetéssel sújtatik.

A ki nem fér a bőribe: kiugrik vagy kiugratják belőle!

— Karczolat. —

Az „Újpesti Ellenzéki Újság” csak nem fér a bőribe! Már ismét a „Közérdek”-kel foglalkozott s azt irta múlt heti számában, hogy: „A félhivatalos szolgálatra berendezett Közérdek is — két becsületes és őszinte cikk megjelenése után — visszatért régi szerelméhez, és mintha semmi sem történt volna, tovább folytatja az ellenzéki polgárok megmarását, meggyanusítását és — a hatalom birtokosainak a dicsőítését”.

Miesoda örült kucséber irta vagy diktálta ezeket az idézett sorokat az „Ellenzéki Újságba”?

Ki az az, ellenzéki polgára Újpesten, a kit a „Közérdek” megmart, maggyanusított?

Ki az a hatalom birtokosai közül, akit dicsőített?

Hogy a „Közérdek” nem keres minden kákán csomót, hogy senkit sem nevez tolvajnak és gazembernek addig, a mig rá nem bizonyíthatja a tolvajságot és a sikasztást: az szent igaz, de ezt a „Közérdek” nem azért teszi, mintha visszatért volna bőribe is, hanem azért, mert a „Közérdek”-ben tényleg csak „becsületes és őszinte” cikkek jelenhetnek meg!

A „Közérdek” létalapja a tárgyilagos igazság! S ezen az alapon nem lehet lehandabandázni, se olcsó népszerűséget keresni!

A „Közérdek” felfogása szerint az ellenzéki sajtónak nem az a föladata, hogy mindenkét lepoesékoljon, lebitangoljon, és pelengérré állítson aki nem ellenzéki; nem az a föladata; hogy mindent kifogásoljon és maggyanusítson, a mi nem ellenzéki ember-től származik, hanem az, hogy ellenőrizzen a közéletben mindent s akadályozza meg a rosszat, ha rossz, de mozdítsa elő, a jót, ha jó.

E fölfogásból kiindulva, a „Közérdek” igazat fog adni a halálos ellenségének is akkor, amikor igaza van, de rá fogja olvasni a hazugságot az édes apjára is akkor, ha igaza nincs!

A „Közérdek” soha sem fogja csupa ellenzéki viszketele égből a népet tüntetésre felhívni, lázítani, hanem ha arra alapos ok lesz, a tüntetők éjére fog állani s maga fogja az első követ lobni azokra, akikre a gazemberséget rábizonyíthatja!

Semmiestre sem fogja magát azonban kitenni annak az lehetőségnek, hogy egy népgyűlésen kényes orzubbonynyal kínáltassék meg avagy e helyes felfogásu munkásszónok által meggleckéztessék!

Az „Ellenzéki Újság”-ot végül arra figyelmeztetjük, hogy aki bőribe nem fér, az végre is kénytelen lesz a bőriből kiugrani.

Ez pedig nem kellemes dolog!

Még kellemetlenebb dolog azonban, ha az illetőt kiugrasztják a bőriből, a mi az utolsó népgyűlési kirohanás után, már nem tartozik többé a lehetetlenségek közé.

Lerd.

Több millió évi főnyeremény

nyerhető a nagyesélyű, részletfizetés melletti

új rendszerű sorsjegy-csoportokkal,

árusítja a

„MERCUR”

váltóüzleti részvénytársaság értékpapír osztályának eladási ügynöksége:

Bierling és Schaff Ujpest, Károly-u. 12.

A sorsjegy-csoportok tagjainak a vásárolt sorsjegyekre már néhány részlet lefizetése után magas kölesönöket adunk.

A magyar királyi szab. osztálysorsjáték főügynöksége.

Értékpapírok vétele és eladása. Tőzsdei megbízások.

Minden sorsjegy kapható részletfizetésre.

Nagy kölesönt adunk értékpapírokra.

Bazilika, vörös-kereszt, stb. sorsjegytulajdonosok különös figyelmébe.

Sorsjegyek biztosítása a legkisebb nyereményvel való kihuzás ellen.

Ügynököket sürgősen felveszünk naponta d. u. 4-6-ig.

1-3

Urak
 figyelmébe.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelő divatos mértékszerű öltönyöket és felöltőket készítek a legfinomabb szövetekből.

Üzletemben a legkülönfélébb **divatos szövetek** vannak raktáron, ahol **szabást** egy elsőrendű szabász végzi, a többi munkák pedig **szigorú felügyeletem** alatt készülnek.

Ajánlom továbbá saját műhelyemben készült

öltönyöket és fölöltőket

a legjutányosabb áron.

Fazon elkészítését jutányos áron eszközölöm.

A t. közönség pártfogását és megrendelését kéri tisztelettel

Róth Ferencz

férfi-szabó

1. Ujpest, Arpád-ut 29-ik szám.

Arpád-ut 4. sz. házban

üzlethelyiségek lakással s még kisebb-nagyobb lakások azonnal is kiadók.

Fuchs Antal és József
kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hírlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyesületbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.